

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Наукова діяльність в рамках грантових проектів ЄС

©Чугаєв О. А., 2021

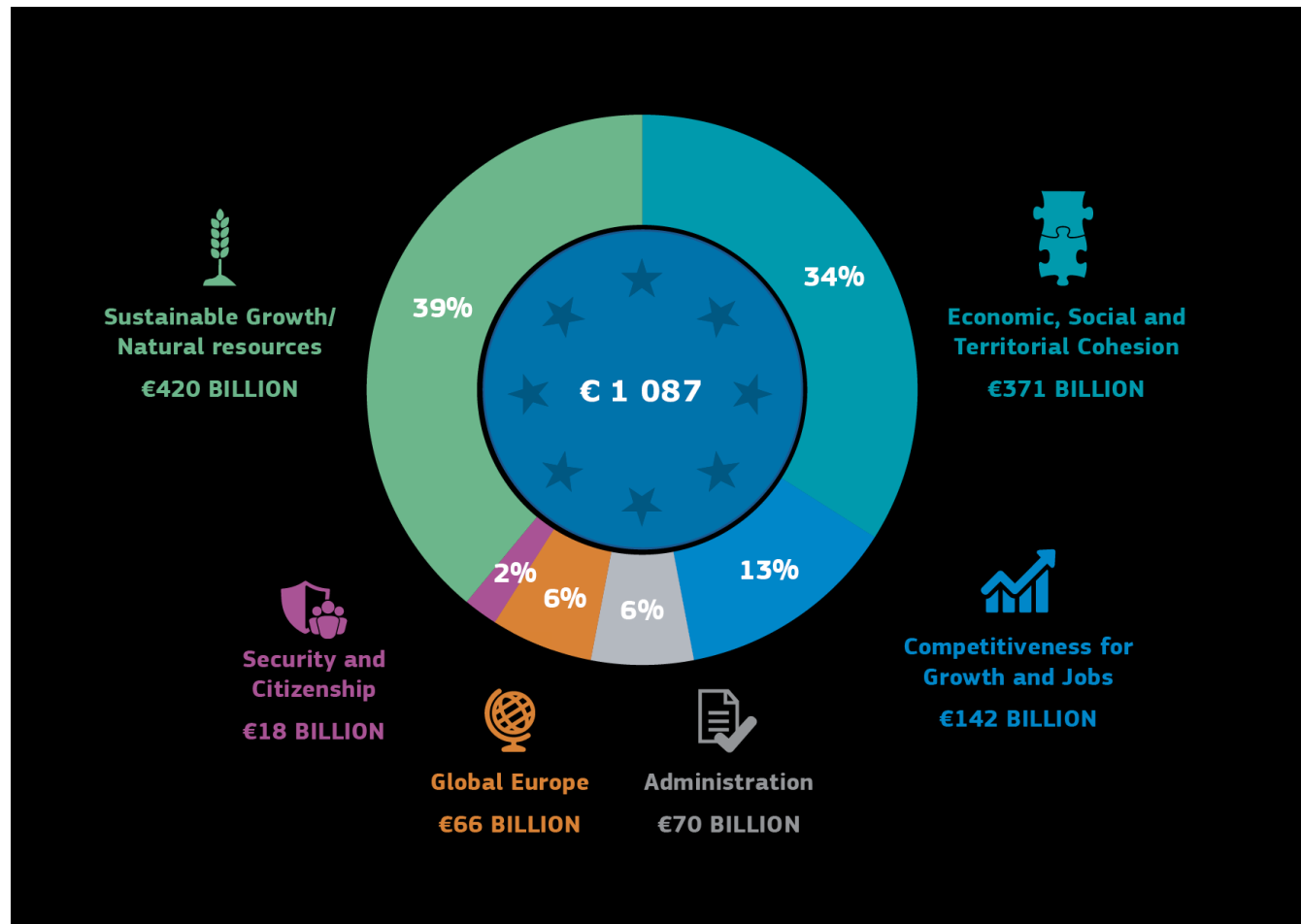
За підтримки програми Еразмус+ Європейського Союзу в межах проекту Центру досконалості Жана Моне №611625-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CoE «Поглиблений розвиток європейських студій в Україні: міждисциплінарний підхід».

Підтримка Європейською Комісією створення цієї публікації не передбачає підтримку її змісту, який відображає думку тільки авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union within the Jean Monnet Centre of Excellence Project № 611625-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CoE “Advancing European Studies in Ukraine: Interdisciplinary Approach”.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Бюджет ЕС 2014-2020

- **Сталий розвиток / природні ресурси:** спільна аграрна політика (€313 млрд), розвиток сільської місцевості (96), рибальство (7), захист довкілля (3)
- **Економічна, соціальна і територіальна згуртованість:** регіональна політика і співробітництво (364), зайнятість молоді (3)
- **Управління (70)**
- **Конкурентоспроможність для зростання і робочих місць:** дослідження (95), інфраструктура (22), освіта (15), зайнятість і соціальні реформи (1), фіскальні органи (1), підтримка МСП (ЄІФ)
- **Глобальна Європа:** допомога у розвитку (20), політика сусідства (15), передвступна допомога (12), зовнішня і безпекова політика (2), мир і стабільність (2), гуманітарна допомога, захист демократії (1), макрофінансова допомога
- **Безпека і громадянство:** фонд внутрішньої безпеки і захист кордонів (4), міграція і притулок (3), безпека продуктів харчування і кормів (2), культурнокреативний сектор (1), юстиція, громадянство, права людини, захист споживачів, охорона здоров'я

Програми ЄС

- **Горизонт 2020 / Horizon 2020** €79 401.83 млн. Розвиток науки, інновацій.
- **Еразмус+ / Erasmus+** €14 774.52 млн (+1,68 млрд по статті зовнішні відносини). Поліпшення якості освітніх систем, співробітництво, підготовка, обмін студентами і викладачами, підтримка молоді та спорту
- **Галілео і Європейська геостаціонарна служба навігаційного покриття / Galileo & EGNOS** €7 071.73 млн. Служба позиціонування, супутникової навігації
- **Копернікус / Copernicus** €4 291.48 млн. Моніторинг Землі (атмосфера, океани, суша)
- **Міжнародний термоядерний експериментальний реактор / ITER** €2 985.62 млн.
- **Програма досліджень і підготовки Євроатома/ Euratom Research and Training Programme** €1 603.30 млн. Ядерна фізика, захист від радіації, декарбонізація енергетики

Розподіл витрат за програмою Горизонт 2020 у 2020 р.

Країна	€ млн	% ВВП	Країна	€ млн	% ВВП
ЄС-28 разом	10306		Ірландія	184	0,07
Інші країни	1035		Португалія	170	0,09
Німеччина	1539	0,04	Польща	90	0,02
Франція	1222	0,05	Чехія	70	0,03
Бельгія	1057	0,23	Угорщина	54	0,04
Іспанія	1083	0,10	Словенія	52	0,12
Італія	1005	0,06	Кіпр	39	0,20
Нідерланди	1033	0,13	Естонія	39	0,15
Великобританія	922	0,04	Румунія	33	0,02
Швеція	333	0,07	Словаччина	22	
Австрія	298	0,08	Болгарія	21	0,03
Греція	268	0,16	Хорватія	18	0,04
Данія	251	0,08	Литва	15	0,03
Люксембург	244	0,56	Латвія	12	0,04
Фінляндія	266	0,09	Мальта	5	0,04

Структура витрат бюджету ЄС у 2021–2027 рр., млрд євро в ПОТОЧНИХ ЦІНАХ

Складова витрат	MFF	NextGenerationEU
I. ЄДИНИЙ РИНОК, ІННОВАЦІЇ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ / SINGLE MARKET, INNOVATION AND DIGITAL	149,512	
1. Дослідження й інновації / Research and Innovation	93,720	5,412
- Горизонт європа / Horizon Europe	86,123 +	5,412
- Євроатом – програма досліджень і підготовки / Euratom Research and Training Programme	1,981	
- Міжнародний термоядерний експериментальний реактор / International Thermonuclear Experimental Reactor (ITER)	5,614	
4. Космос / Space	15,152	
II. ЗГУРТОВАНІСТЬ, СТІЙКІСТЬ І ЦІННОСТІ / COHESION, RESILIENCE AND VALUES	426,694	
7. Інвестиції в людей, соціальну згуртованість та цінності / Investing in People, Social Cohesion and Values	130,726	
- Erasmus+	24,574 +	
III. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ І ДОВКІЛЛЯ / NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT	400,996	
IV. МІГРАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ / MIGRATION AND BORDER MANAGEMENT	25,699	
V. БЕЗПЕКА Й ОБОРОНА / SECURITY AND DEFENCE	14,922	
VI. СУСІДСТВО І СВІТ / NEIGHBOURHOOD AND THE WORLD	110,597	
VII. ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ / EUROPEAN PUBLIC ADMINISTRATION	82,474	
Разом	1210,894	806,925

Джерело. Multiannual Financial Framework 2021–2027 [Electronic source]. – Access mode :

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/about_the_european_commission/eu_budget/mff_2021-2027_breakdown_current_prices.pdf

Горизонт Європа

- **Excellent Science. Передова наука: 25 млрд євро**
 - Європейська дослідницька рада – передові дослідження індивідуальні та командами: - 16
 - Гранти до 1,5-10 млн євро до 5-6 років, залежно від досвіду та кількості вчених
 - Дії Марії Склодовської-Кюрі – підготовка і кар’єрне зростання вчених – 6,6
 - Дослідницька інфраструктура, включаючи електронну – 2,4
- **Global Challenges and European Industrial Competitiveness. Глобальне лідерство і європейська промислова конкурентоспроможність: 53,5 млрд євро**
 - Спільний дослідницький центр (неядерні аспекти) - 2
 - Кластери:
 - Охорона здоров’я – 8,2
 - Культура, творчість та інклюзивне суспільство – 2,3
 - Громадська безпека для суспільства – 1,6
 - Цифрова сфера, промисловість і космос – 15,3
 - Клімат, енергетика і мобільність – 15,1
 - Продукти харчування, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і довкілля - 9

Горизонт Європа

- **Innovative Europe. Інноваційна Європа: 13,6 млрд євро**
 - Європейська інноваційна рада – 10,1 - 70% коштів для МСП
 - Європейські інноваційні екосистеми – 0,5
 - Європейський інститут інновацій і технологій – 3
- **Widening participation and strengthening the European Research Area. Розширення участі і зміцнення Європейської дослідницької зони: 3,4 млрд євро**
 - Розширення участі і поширення передового досвіду (твінінг, національні контактні пункти...) – 3
 - Реформування і поліпшення Європейської дослідницької та наукової системи (політика в сфері досліджень, етика, гендерна рівність, розповсюдження результатів) – 0,4
- **Specific programme: European Defence Fund / Спеціальна програма: Європейський оборонний фонд**

Горизонт Європа

- Залежно від типу дії подаються заявки на проект зазвичай від консорціуму з принаймні 3 установ, або від принаймні 1 установи або безпосередньо дослідники
- Відкрита для країн ЄС, ЕЕА, країн кандидатів і потенційних кандидатів на членство, обраних країн-партнерів (включаючи Україну) – асоційовані з програмою країни + можливості для учасників з інших країн (спільні заявки, твінінг, теми щодо імплементації міжнародних ініціатив та угод...)
- Відкрита для міжнародних дослідницьких організацій з переважним членством асоційованих з програмою країн + для інших організацій за виняткових умов
- Підтримка Європейських партнерств (ЄС+ національні органи+приватний сектор)
- Місії – портфель проектів, заходів та законодавчих ініціатив – спрямовані на вирішення конкретної задачі (боротьба з раком, адаптація до кліматичних змін, захист океану і внутрішніх водойм, кліматично-нейтральні смарт-міста, здоровий ґрунт і їжа)

Горизонт Європа

- Принцип: публікації у відкритому доступі та дані відкриті (для повторного використання) наскільки можливо, ранній доступ (препринти)
- Платформа [Open Research Europe](#) для швидкої публікації та рецензування для результатів досліджень за програмами Горизонт 2020 і Горизонт Європа
- Залучення рецензентів, громадськості, кінцевих користувачів на етапі планування / досліджень / оцінки результатів – вітається (також відповідає принципу відкритої науки)
- Спрямована в основному на природничі науки, технічні інновації, але внесок соціальних наук вітається (міждисциплінарність, соціальні інновації)
- Пріоритет гендерної рівності, балансу, урахування відмінностей
- Дотримання дослідницької етики (права, безпека і здоров'я людей, тварини, довкілля, захист даних і приватність, штучний інтелект, ні плагіату та фабрикації), процедури: самооцінка, оцінка експертами з етики...
- Інтелектуальна власність – члени консорціуму мають вирішити кому вона належатиме на ранньому етапі
- Дисемінація та експлуатація (у подальших дослідженнях та інноваціях) результатів

Горизонт Європа

- Оголошення про конкурс на одержання грантів:
 - <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders>
 - Search funding & tenders
 - Partner search
- Обмеження на обсяг заявки (зазвичай до 45 стор., іноді інший)
- Іноді двоетапна подача заявки (спочатку коротка заявка, переможці подають детальну заявку)
- Перед подачею заявки потрібно зареєструвати установу в Participant Register одержати код PIC
- Перевірка фінансового стану на основі завантажених документів в Participant Register (крім, якщо державна установа або малі гранти до 60 тис. євро)
- Операційна достатність (кваліфікація, досвід, ресурси)
- Заявка – електронна (заповнюється частина онлайн, а частина завантажуються pdf)
- Грант залежно від типу проекту покриває 30-100% витрат

Горизонт Європа

- Детальніша інформація:
 - https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/strategy_on_research_and_innovation/presentations/horizon_europe/ec_rtd_he-investing-to-shape-our-future.pdf
 - https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en
 - https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/programme-guide_horizon_en.pdf
 - https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/wp-call/2021-2022/wp-13-general-annexes_horizon-2021-2022_en.pdf

- Переважно спрямована на освітні цілі, але проекти іноді мають наукову компоненту
- Сім років дії програми (2021-2027) – бюджет близько 26 млрд євро
- Об'єднала декілька раніше існуючих програм
- Країни-члени (ЄС+) і країни-партнери (за межами ЄС включаючи Україну)
- Участь установ країн-партнерів у складів проектних консорціумів під керівництвом установ-координаторів з ЄС або без (підпрограма Жана Моне)
- Різні підпрограми спрямовані на осіб різного віку (шкільна освіта, вища освіта, освіта дорослих)
- Фізичні особи зазвичай одержують фінансування через установи, що беруть участь у проектах (наприклад свій університет, який виграв грант).
- Пріоритети: соціальна інклюзія і різноманітність, зелений і цифровий перехід, участь молоді в демократичному житті, відкриті ресурси (освітні і дослідницькі публікації та дані)

Еразмус+: типи діяльностей

- **KEY ACTION 1: LEARNING MOBILITY OF INDIVIDUALS** – проекти мобільності студентів і викладачів (шкіл, зво, закладів ПТО, дорослої освіти, закладів по роботі з молоддю, громадських організацій), діяльність молодіжних груп і організацій, неформальне навчання під час подорожей до ЄС, мовне навчання, віртуальний обмін
- **KEY ACTION 2: COOPERATION AMONG ORGANIZATIONS AND INSTITUTIONS PARTNERSHIPS FOR COOPERATION:**
 - Партнерства для співробітництва
 - Партнерства для передового досвіду (університети, заклади ПТО, педагогічна освіта)
 - Партнерства для інновацій (синергія освіти, підготовки, бізнесу і досліджень)
 - Партнерства для розвитку потенціалу
 - Неприбуткові спортивні події
 - Онлайн платформи для співробітництва і навчання
- **KEY ACTION 3: SUPPORT TO POLICY DEVELOPMENT AND COOPERATION**
- **JEAN MONNET ACTIONS** – освіта, дослідження , дискусія в сфері європейських студій, європейської інтеграції, ЄС

- Управління – значною мірою Виконавча агенція з освіти, культури та аудіовізуальної сфери / European Education and Culture Executive Agency (EACEA)
- Національні агенства в країнах-членах ЄС
- Підтримка і моніторинг – Національний Еразмус+ Офіс в Україні (<https://erasmusplus.org.ua/>)
- Платформа результатів проектів
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en
- Детальніша інформація:
 - <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>
 - <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-11/2022-erasmusplus-programme-guide.pdf>

Еразмус+: мобільність у вищій освіті

- Мобільність для 4 млн осіб (2014-2020), а всього за 30 років прийнято участь 9 млн осіб
- Включно 2 млн студентів вищої освіти, 650 тис. професійно-технічної, 800 тис. викладачів, тренерів, працівників з молоддю, 500 тис. молодіжний обмін
- 200 тис. схема гарантування освітніх позик для магістрів, 25 тис. за програмами спільного диплому
- Для формування різних, в т.ч. дослідницьких навичок
- Фізична + може віртуальна мобільність
- Студенти: навчатися / стажуватися
- Аспіранти і випускники аспірантури
- Викладачі: викладання / підготовка
- у закладах освіти, підприємствах, дослідницьких установах, державних установах, недержавних організаціях...
- Навчання та/або стажування студентів та аспірантів за кордоном зазвичай 3(2)-12 місяців; для викладачів або адмінперсоналу 5 днів-12 міс.

Еразмус+: мобільність

- Проект мобільності – подає заявку установа в ЄС+/консорціум з мобільності
- Заявка фізичної особи через міжнародний / Еразмус+ відділ університету
- Відбір кандидатів університетом на чесній і прозорій основі
- Навчальна угода між студентом, його університетом і приймаючим університетом
- Визнання курсів (кредитів ECTS)
- Можливий грант на подорож і проживання за встановленими ставками + звільнення від плати за навчання і деяких супутніх платежів у приймаючому університеті, додаткове фінансування у випадку особливих потреб внаслідок стану здоров'я
- Аспіранти можуть одержувати фінансування на період досліджень за кордоном також за підпрограмою Marie Skłodowska-Curie Actions

Еразмус+: Партнерства для інновацій

- Може подавати установа з країн ЄС+
- Консорціум може включати установи не тільки з ЄС різного типу (ЗВО, ЗПТО, підприємства, дослідницькі установи, громадські організації, державні органи, професійні асоціації тощо)
- У т.ч. обмін студентами, викладачами, дослідниками, професіоналами, інформацією, досвідом, інноваціями, навчання, прикладні дослідження

Еразмус+: Розбудова потенціалу вищої освіти

- Може подавати установа з країн ЄС+ (ЗВО, студентські /викладацькі організації)
- Консорціум може включати установи не тільки з ЄС різного типу
- У т.ч.:
 - Модернізація ЗВО для трансферу освіти і досліджень на користь суспільства
 - Інтеграція освіти, науки, інновацій
 - Реформування системи управління університетом, в т.ч дослідженнями
 - Мобільність персоналу (в т.ч. дослідників) та студентів

Підпрограма Жана Моне (Еразмус+)

- Типи проектів для шкіл:
 - Тренування викладачів
 - Ініціативи навчання про ЄС для шкіл та закладів пто
 - Мережі для шкіл і закладів пто
- Типи проектів для ЗВО: 3 роки
 - Модуль – викладання принаймні 40 аудиторних годин на рік, принаймні 1 наукова стаття..., до €30,000 (до 75% витрат)
 - Кафедра – принаймні 90 годин на рік викладання, дослідження..., до €50,000 (до 75% витрат)
 - Центр досконалості – викладання, ресурсні центри, дослідження, публікації, конференції тощо, мультидисциплінарність, широка цільова аудиторія, до €100,000 (до 80% витрат)
 - Мережі – сприяння співробітництву міжнаціональних колективів: дослідження, контент курсів, обмін досвідом, дискусія, публікації, до €1,200,000. Фокус на конкретній внутрішній політиці ЄС або конкретному пріоритеті зовнішньої політики ЄС. Мінімум 12 ЗВО з декількох країн.

Підпрограма Жана Моне (Еразмус+)

- З 1989 - взяли участь близько 9000 викладачів з 1000 університетів з 100 країн
- Заявки на проект установ з країн-партнерів подаються напряму до EACEA (Європейська агенція з питань культури, освіти та аудіовізуальної сфери)
- Типові компоненти проекту залежно від типу проекту: навчальні заходи (teaching), публікації (deliverables), дослідження (research), заходи (events), управління проектом, закупівля обладнання, відрядження, розповсюдження результатів, експлуатація результатів.
- Фінансування – складання бюджету або як правило на основі питомої ставки (наприклад кількість годин) викладання + фіксована сума на інші заходи
- Заявка +додатки (детальний опис проекту: компонентів, CV учасників, бюджет, декларація честі)
- Грантова угода, реєстрація проекту, звітність перед EACEA (технічний і фінансовий звіт), звітність перед Міністерством освіти/економіки, зберігання документів
- Авансовий платіж, решта коштів після звітування

Підпрограма Жана Моне (Еразмус+)

- Публікація:
 - Тип
 - Цілі
 - Цільова аудиторія
 - Структура
 - Очікуваний ефект
 - Мова
 - Кількість копій
 - Очікувана дата
- Дослідження:
 - Відповідальний
 - Тематика
 - Цілі
 - Попередній досвід дослідження
 - Методика
 - Очікуваний ефект
 - Планові публікації
 - Видання (журнали)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

- Еразмус + – мобільність до університетів партнерів
- <http://mobility.univ.kiev.ua>
- Типовий пакет документів
 - CV
 - Мотиваційний лист
 - Сертифікат про знання мови
 - Проект угоди про навчання
 - Індивідуальний графік
 - Витяг із залікової книжки /диплом бакалавра з додатком
 - Онлайн форма
- Студенти (2-4 курс бакалаври, 1 курс магістри), аспіранти, наукові та адміністративні співробітники

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Приклади проектів за програмою Еразмус+:

- Журналістська освіта задля демократії в Україні розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм – 2018-2021
- dComFra – Digital competence framework for Ukrainian teachers and other citizens – 2018-2021
- Адаптивне навчальне середовище для забезпечення компетенцій в галузі впливу місцевих погодних умов, якості повітря та клімату на економіку та соціум – 2016-2019
- Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій 2016-2017

Приклади проектів за програмою Горизонт 2020

- Використання наноматеріалів на основі вуглецю для тераностики 2016-2019
- Пептидоміметики з фотокерованою біологічною активністю 2016-2019
- Теоретичні та комп'ютерні дослідження розвитку антимікробної резистентності туберкульозу, одержані на основі експериментальної бази даних мікобактеріальних штамів 2019-2023

Проект за програмою COSME

- Innovation capacity building in Ukrainian SMEs and enhancing cooperation with European SMEs

На базі Університету функціонує Національний контактний пункт(НКП)програми "Горизонт 2020" за напрямком «Дії Марії Склодовської-Кюрі» <http://nkp.univ.kiev.ua/index.php>

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин

Приклади проектів:

- **Еразмус + – мобільність** - для студентів і викладачів (24 студенти і 17 співробітників Інституту у 2018/2019)
- **Проект програми ТЕМПУС «Вивчення міжнародних фінансів в українських університетах»** - стажування для студентів, аспірантів, викладачів, підготовка курсів і публікацій – 2001-2004
- **Проект в рамках програми ТЕМПУС IV «Засоби забезпечення якості управління інтернаціоналізацією»** - поліпшення управління міжнародною діяльністю університетів – 2009-2012
- **Проект кафедри Жана Моне «Університетські курси з європейської економічної інтеграції»** (курси для студентів, слухачів літньої школи, державних службовців) – 2013-16
- **Переосмислення регіональних досліджень: зв'язок Балтійського і Чорного морів (BBSR)** – магістерська програма (м. Львів) і окремі модулі (4 університети) – 2017-2020
- **Інші** (див. http://www.iir.edu.ua/international_cooperation/international_projects/)

Проект Центру досконалості Жана Моне «Поглиблений розвиток європейських студій в Україні: міждисциплінарний підхід»

- Спрямований на розвиток освітньо-наукової діяльності, а також удосконалення процесів викладання щодо функціонування ЄС в економічній, політичній, правовій та комунікаційній сферах та його співпраці з Україною
- 2019-2022
- <http://www.iir.edu.ua/jean-monnet-center/>
- **Лекції, курси, літні школи:**
 - для учнів шкіл: Інтеграція України з ЄС для молоді (2020-21)
 - для студентів: ЄС в міжнародних інтеграційних і дезінтеграційних процесах (2020); Право ЄС і його вплив на Україну (2021); Політична суб'єктність ЄС (2022)
 - навчальні судові змагання (moot courts) – конкурси з права ЄС (2020, 2021)
 - навчання і конференції для викладачів і дослідників, державних службовців, недержавних організацій
 - написання монографій, навчально-методичних публікацій, наукових статей
 - база даних навчальної і наукової інформації про ЄС
(<https://e-learning.iir.edu.ua/course/view.php?id=29&lang=uk>)

